Beogradske Novine

Izlaze: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi: U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od c. i kr. četa po cijeni od . . . 10 helera; U monarhiji . . . . . 12 helera

Mjesečna pretplata: U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od c. i kr. četa za bojnu i etapnu pošta . . 2·50; U Beogradu sa dostavom u kuću . . . . 3·—; U monarhiji . . . . . 3·—; U inostranstvo . . . . . 4·50

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83. Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon br. 25. Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 245.

Br. 171. BEOGRAD, petak 28. juna 1918. Godina IV.

RATNI IZVJESTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 27. juna.

Kod Bezzecca, u dolini Ečave i na Zugni propala su talijanska izvidjačka nadiranja.

Col del Rosso, oko kog se žestoka borba vodila, osvojile su 25. o. mj. na juriš slavne divizije runolista i od tada je on jakim snagama u teškoj bubnjarskoj vatri ponovo napadan. Za neprijatelja je bio uzaludan početak, da svoju boračku sposobnost mjeri s našim Salzburžanima, Kranjcima, Gornjo i Donjo-Austrijancima, o čiju su se hrabrost slomili svi napadi. — Mladi pukovi 107. i 114., potpomognuti primjerno topništvom u svima borbenim fazama, pokazali su da su jednog duha sa svojim oprobanim jurišnim četama 59., 7., 14. i 49. puka. — Neprijatelj je pretrpio velike gubitke u poginulim i ranjenim a ostavio nam je mnogobrojne zarobljenike. Kod Ponte di Piave neprijatelj je pokušao da se u čamcima dočepa naše obale: satrvenje.

Načelnik glavnog stožera.

Izvještaj njemačkog vojnog vodjstva.

Kb. Berlin, 27. juna.

Zapadno bojište:

Vojne skupine bavarskog prijestolonasljednika Rupprechta i njemačkog prijestolonasljednika:

Položaj je neizmijenjen. Živahna neprijateljska djelatnost sjeverno od Scarpe i Somme, zapadno od Soissonsa i jugozapadno od Reimsa. Na reimskoj katedrali zapaženi su i prepoznati opet neprijateljski osmatrači.

Tečajem noći ponovo je topništvo u vezi sa izvidjačkim bojevima pješadije nastavilo svoje djelovanje.

Vojna skupina generala Galwitza:

Na istočnoj obali Maase izvršili smo uspješna izvidjačka preduzeća. Sjeverno od St. Mihiela suzbijen je jedan jači neprijateljski napad. Od neprijateljskih bombaških letačkih eskadri, koje su posljednja dva dana u svrhu napada doprla do Karlsruha, Offenburga i lotrinškog industrijskog područja, oboreno je pet letilica.

Naše bombaške letačke eskadre napale su juče Paris i na putu onamo bacile bombe na neprijateljska željeznička stjecišta i letilišta. Poručnik Rumey izvojevao je svoju 25. vazdušnu pobjedu.

Prvi zapovjednik glavnog stana
pl. Ludendorff.

Col del Rosso zauzet na juriš. Veliki talijanski gubici.

Odluka.

U danima, kada na bojištima padaju posljednje odluke svjetskog rata, čini se, kao da se suviše govori o diplomatskim mogućnostima raspleta velikih borbi izmedju narodâ. Naročito engleski državnici upotrebljuju svaku zgodnu i nezgodnu priliku, da se izjave o predmetu, i da na svoj poznati podmukli način nastoje, da iz njihovih riječi proviri i to, kako oni ne bi bili protivni diskusiji o konkretnoj mirovnoj ponudi, koja bi došla od četvornog saveza. Beskrajni niz opširnih govora Milnera, Balfoura, Lloyd Georgea i tako dalje, ima uvijek isti cilj, da primora državnike iz neprijateljskog tabora na izjavu njihovih ratnih ciljeva. Sasvim je prirodno, da se pri pitanju likvidacije svjetskog rata najčešće vraća tvrdnja, kako pobjeda oružja ne može dovesti do konačne odluke. Prije kratkog vremena kao je to general Smuts u jednom govoru, a od njega i njegovih drugova nije se ništa drugo ni očekivalo. Potučeni neprijatelj, kome prijeti posljednji udarac njemačke gilotine, uvijek će se držati, kao da je nepobjedjen, ma kako dugo da još traje rat. Ovo izvrtanje činjenica treba on za jadno čuvanje svoga prestiža u sopstvenom taboru i za zaludjivanje onih neutralaca, koji još uvijek dopuštaju, da im oni iz Parisa i Londona sipaju prašinu u oči.

Ovih dana je njemački državni tajnik za spoljne poslove, dr. pl. Kühlmann, podlegao zamamljivanju, da izidje sa bojom na srijedu. Pri otvaranju velike političke debate u Reichstagu držao je on govor, kome je po svoj prilici bio glavni motiv u želji, da pruži iscrpan opis evropskog položaja, kao i u težnji, da pokaže spremnost Njemačke za mir. Pa ipak su Kühlmannove riječi uzbudile duhove, i dale povoda za živahnu diskusiju u samoj Njemačkoj. Njemački državni tajnik razvio je naime u drugom dijelu svoga govora tezu, da se kraj rata može postići samo pregovorima. Naravno, da je ova argumentacija izazvala protivljenje ne samo kod konzervativne stranke u Reichstagu, nego i kod svih onih promišljenijih elemenata, koji su iz svjetske istorije i četiri prohujale godine rata naučili razumijevati, da ovim ratom može odlučiti samo mač. Još uvijek je — a to se ne može dosta često naglasiti — pitanje moći jedini trenutak, koji odlučuje sudbinom narodâ. Specijalno sada, kada se saveznici protiv srednje Evrope ne bore samo oružjem, nego i cijelim arsenalom svoje političke podlosti, zlobe i gusto satkanih laži, pobjeda na bojištima ostaje jedini faktor, kome po njegovoj dokazanoj snazi pripada veće značenje. Hekatombe ljudskih života u cvijetu mladosti bile bi uzalud žrtvovane, kad bi drukčije stajalo sa posljednjim regulisavanjem borbe narodâ.

Ne može biti naša stvar, da iznalazimo finese, sa kojima je dr. pl. Kühlmann pokušao, da u drugom govoru popravlja smisao svoga prvoga govora. On i njegove pristalice trude se, da tumačenje njegovih riječi svedu na pogrješno razumijevanje i na okolnost, da u vezi sa rečenicama, kako se izlaz iz rata može naći „samo" putem pregovora, sva krivica pada na suvišnu umetnutu riječ „samo". U ovom smislu je i njemački državni kancelar stavio u drugu svjetlost govor svoga kolege po zvanju, i time javnosti središnjih vlasti dao umirljiva osiguranja o daljem kursu njenih vodja. Sad, ili dr. pl. Kühlmann pao ili ostao u zvanju, svakojako će posljednja odluka rata pasti na bojištu. Obzirom na stvari koje se danas pripremaju sjeveroistočno od Parisa, i koje Lloyd George sam označava kao okolnost, od koje zavisi ishod rata, — obadva govora njemačkog državnog tajnika nose karakter običnih epizodâ. Jer u vrijeme, kada je najteži dio ratničkog djela središnjih vlasti već gotov, bilo bi ludo ometati ga. A više nego ikada važe danas djela — sve, a riječi — ništa...

Teške uspomene.*)

Danas je pre četiri godine osvanuo bio Beogradu lep letnji topao dan. Bila je nedelja, a osim toga narodni praznik, Vidov-dan, koji je Beograd bio spreman da svečano proslavi. Skoro u svima ulicama bile su kuće iskićene narodnim zastavama i drugim ukrasima, zakazane su bile razne svečanosti: svečana služba u sabornoj crkvi a posle nje veliki parastos na malom Kalemegdanu izginulim kosovskim junacima i svima poginulim u dotadanjim ratovima, jevrejsko muzikalno omladinsko društvo „Lira" zakazalo je bilo posle podne koncerat za narod u Dušanovoj ulici na Đorćolu, svečana prestava u narodnom pozorištu, veselo veče na Kalemegdanu i t. d. — U jutru na svima raskrsnicama beogradskih ulica bili su postavljeni mali iskićeni stolovi, na njima kutije, za kojima su stajale ugledne beogradske gospodje i gospodjice da od mimoprolazećih prime Vidovdanski darak, ulicama medjutim hitale su veselo devojke i devojčice s vrlo ukusno ukrašenim ručnim kotarčicama, punim raznog cveća; svaki ko ih je sreo kupio je od njih lepim prilogom cvetić, pa je tako po nekoliko puta priložio svoj darak. Gostionice su bile pune sveta, raspoloženje je u svima beogradskim krugovima bilo najbolje. Ali se svaki spremao, da tek drugu polovinu tog narodnog praznika provede u pravom zadovoljstvu, u svečanostima, koje su bile spremljene.

U ničim nepomućenom zadovoljstvu Beogradjani su taj dan do podne proveli u prijatnom raspoloženju, nesluteći ništa, neočekivajući nikakav iznenadni potres, radovali su se, što će završetak tog dana, lepo letnje veče, provesti u raznim uživanjima. — Ali su zle duše drukčije htele.

Oko tri sata posle podne električnom brzinom pronela se po Beogradu vest o gnusnom atentatu u Sarajevu. Ono opšte prijatno raspoloženje, koje je dotle vladalo u svim beogradskim krugovima, za trenut oka pretvorilo se u zaprepašćenu uzrujanost. U prvi mah se nije moglo ništa tačno znati, toliko samo, da je atentat izvršen, ali protiv koga, i ko ga je izvršio, nije se znalo. Svaki je u toj nedoumici i s nekom zebnjom hitao kud je znao da sazna što tačnije. Još je za vrlo kratko vreme Beograd izgledao kao do podne, ali se brzo preobrazi. Oko 4 sata nije bilo više ni jedne narodne zastave na kućama, brzo je nestalo onih okićenih stolova na raskrsnicama, nije se ulicama vidila ni jedna devojka i devojčica sa onim kotarčicama cveća a sve zakazane i spremljene svečanosti, i bez naročite naredbe, bile su otkazane, jer je tada bila već stigla zvanična, strašna vest, da su u Sarajevu od zlikovačke ruke poginuli austro-ugarski prestolonaslednik nadvojvoda Franja Ferdinand i supruga mu vojvotkinja Sofija Hohenberška. Ta užasna vest uništila je svako prijatno raspoloženje. Prvi utisak te strašne iznenadne vesti bio je porazan za sve beogradske krugove, on je izazvao gnušanje i opštu osudu. Dalje vesti, koje su do u veče stizale, javljale su pojedinosti tog nesretnog i žalosnog dogadjaja i one su u svakog mislenog čovjeka, da otvoreno reknemo, stvarale samo duboku zabrinutost, nespokojstvo, začinjeno sve većim gnušanjem. Duboko u noć Beograd je tog dana bio istina živ, ali ne živ kao što je bio naviknut, svojim običnim spokojnim životom, nego pod teškim utiscima jednog retkog zločina, izvršenog protiv života onih, koji su mogli samo dobro obećavati, protiv nježnih roditelja i protiv njihove nejake dece, jer je on od njih, dotle srećnih i veselih, stvorio ojadjenu siročad. — Mnogi su se beogradjani tih teških trenutaka setili topčiderske katastrofe, samo što je ova, prema okolnostima samog izvršenja, bila mnogo strašnija.

Da, Beograd je, a s njime i cela Srbija, jednodušno osudio gnusni sarajevski zločin, on je iskreno učestvovao tada u žalosti, koja je iznenadno zadesila narode susedne monarhije, ali je pored toga i u Beogradu i celom narodu u Srbiji izazvala najveći bol vest, da je taj gnusni zločin izvršila srpska ruka, kojoj su samozvane patriote, ti najveći neprijatelji i Srbije i srpskog naroda, tutnuli bombe i revolvere. Taj je teret za svakoga u Srbiji onih dana bio silan, svaki je pod njim osećao i predvidjao, da će sarajevski zločin imati teških posledica za Srbiju i srpski narod. I to se, po nesreći našoj, strahovito obistinilo. Vidovdanski zločin u Sarajevu doneo je slom Srbiji, svemu narodu u njoj najcrnju nesreću, a sve ovo došlo je jedino krivicom onih, koji su po nesreći tada upravljali sudbinom ove napaćene zemlje. Danas sarajevski zločin osudjuje srpski narod mnogo strašnije nego li pre četiri godine, a presuda njegova tek će doći, — ona će biti vrlo oštra ali pravedna.

Petog dana posle sarajevskog zločina održan je u 10 sati pre podne u ovdašnjoj rimokatoličkoj crkvi svečan parastos za pokoj duša austro-ugarskog prestolonaslednika nadvojvode Franje Ferdinanda i supruge njegove vojvotkinje Sofije Hohenberške. Unutrašnjost crkve je bila sva u crnini, a na sredini crkve katafalk, pokriven svilenom odeždom. Oko katafalka su bile postavljene palme i šest svećnjaka s velikim žutim zapaljenim svećama. Parastosu su prisustvovali: prestolonaslednik Aleksandar, ceo diplomatski kor, svi ministri, veliki broj drugih državnih dostojnika, članovi austro-ugarske kolonije i vrlo veliki broj beogradskih uglednih gradjana.

Po svršenom parastosu primao je izjave saučešća otpravnik poslova austro-ugarskog poslanstva g. dr. Štork, okružen činovništvom poslanstva.

Dubok utisak i iskreno saučešće izazvalo je u svima beogradskim krugovima saopštenje koje je onih dana iz bečkih listova preneto u beogradske listove. U tom saopštenju javljalo se ovo:

„Na dan izvršenog zločina u Sarajevu posle podne došla je brzim vozom iz Praga u Beč tetka dece poginulih visokih supružnika, grofica Chotek, sestra knjeginje Hohenberške. Ona se savetovala s dr. Stanovskim pa je tom prilikom odlučeno, da decu pripreme na što pogodniji način i da im užasnu istinu saopšte postepeno.

Kad su deca uglodala tetku pojuriše joj kličući. Trinaestogodišnjoj princezi Sofiji pade u oči ozbiljnost tetkina i ona će joj reći: „Titkice, šta ti je? Što si tužna?"

*) Ostavljeno narječje piščevo.

PODLISTAK

Branislav Ćafirov:

Pomirenje.

I.

„Doputovao sam u Zagreb. Željeli ste da me vidite. Očekujem Vas još večeras. I. B." — Zatim je označena adresa, gdje je odsjeo i vrijeme za poslovni razgovor, koji je zamolila mlada gospodja. To bijaše njegova žena, kojom se rastavio prije godinu dana, kada je pošao na frontu.

Vera je pročitala pismo i dugo ga gledala, a zatim se vratila u svoju sobu. Ona će se danas sastati s svojim mužem i s njim ozbiljno razgovarati. To će biti pitanje od kojega zavisi njihova sreća.

Njihova sreća! Te joj je riječi bilo teško ponoviti. Udala se iz ljubavi, prije 4 godine. Sanjala je o svoj sreći. Ali se nijesu ispunile njene nade i snovi, jer su se rastali hladno — mrzeći se!

— Počinio sam najveću glupost, što sam te uzeo!

— Neću nikad zaboraviti i kajaću se, dok sam god živa, što sam pošla za te!

Osjećali su se nesretnim. Tako su govorili jedno drugom skoro svaki dan. Ona se bavila podučavanjem francuskog jezika i zasluživala 200 kruna mjesečno, a on je živio na svome imanju. Odrekla se svake potpore. — Muškarci su leteli oko „ratne udovice" — mlade i lijepe — kao leptiri oko šarenog cvijeća ali je ona ostala hladna, kao „gruda snijega". Upoznala se nekim Branislavićem, koji je prilično sentimentalan i inteligentan. On je tražio ženu koja bi mu mogla pomagati i mislio je: ona će mi prevoditi, a ja ću to prodavati; te će s vremenom moći pisati i pripovijetke. Sjajno!

Kada joj je on kazao svoje mišljenje, ona mu odgovori: Promisliću! O takvim se stvarima mora promisliti!

O, samo razmišljajte! — odgovori on.

Nju prodjoše trnci, kada je čula ove riječi. Ali je razmišljala. Tamo je bila ljubav ali nesretna. Možda me očekuje ovdje bolja sudbina?

Ona je odlučila, da se rastavi sa svojim mužem, pa je, zamolila za „poslovni razgovor". On je upravo došao ranjen na dopust i ispunio joj želju. Danas godinu dana upravo su se rastali.

— Bože, Bože moj, da li se barem promijenio? Sigurno nije! Hladan je kao i prije, jer se ljudi kao on ne mjenjaju! — pomisli ona.

II.

Po prilici oko 7 sati pokuca neko na vratima njegove sobe.

Naprijed! — odvrati poznat glas.

Ona zastade pred vratima — srce joj jače zakuca — —

Tko je? Ta rekao sam već jednom naprijed — odgovori natporučnik srdito i dodje do vrata.

Davno već bijaše nestalo ljutnje iz njegove duše. On se sada sjećao nje — Vere, koju je jako volio. Ali ga je prijećio ponos, posebni muški ponos, da se prvi pomiri. — Iz Zagreba je dobivao obavjesti, koje nijesu bile povoljne za mladu ženu. To ga je jako boljelo, paralo mu srce. Ali, ona je sada pred njim, onakva ista kao i prije: vitak stas, blijedo lice, zamišljene, sanjarske oči. Slučajno je imala na sebe haljinu, koja mu se boja mnogo dopada. Slučajno! Hm! Tamno-modra sa crnim nakitom i zlatnom narukvicom na ruci.

To je prvi dar, koji sam joj dao — pomisli on u sebi — dakle me još uvijek voli?

Dobro veče Ivane! kako živite? — reče mu ona i ne pogledavši ga.

Vi? Izvolite sjesti, Vero! — odustl on nekom hladnoćom i nastavi: Vi želite samnom da govorite? Stojim na dispoziciji! Čime mogu služiti?

On zapali cigaretu i baci je. Zatim zazvoni po svog služaka da donese sladoled i kolače.

Njoj je bilo teško početi razgovor. Prije je mislila, da to ne će ići tako teško, a sada istom uvidja da ne ide.

Na njegovom se licu opažalo nešto primamljivo i budilo u nje milost. Vidjelo se, da je blijedji, mirniji i da mu je pogled blaži.

— Da nijeste možda bolesni? upita ga ona.

— Da, ranjen sam, kako ste čuli. Ležao sam u bolnici preko 2 mjeseca.

— Gdje? kod kuće?

On se nasmješi...

— Tamo bih propao. Ali, našla se dobra duša, koja me njegovala. Za me se zauzela gospodja Jelička i ja sam joj veoma zahvalan.

— Ali, zašto opet u bolnicu? — zapita ona sva uzrujana, pa nastavi: Zašto se nijeste liječili na svome imanju?

— U bolnici je bolje, ima bolničarka.

Dalje nije htio kazati. Nije zato htio, jer je bio sam kod kuće, a ona nije bila kod njega; ona ga je razumjela i oborila glavu... Oni su se zakleli: da će se ljubiti vječito. On se borio smrću, a ona nije bila kod njega.

— Moram svršiti stvar, ne ću ići! — pomisli ona.

Služak je donio naručeno. Dok je on zastirao stol, pripovijedao joj je Ivan novosti i spomenuo neke znance. Ona se počela zanimati. U govoru bi se zaletili i rekli jedno drugom „Ti" i tada došli u nepriliku.

Služak je otišao.

Bila je divna majska noć. On je zaboravio da upali svjetlo.

— Da, ali — zaboravio sam — sladoled — biću tako slobodan — izvolite!...

— O, molim!...

Nespretno, ali s velikom marljivošću vršio je dužnost domaćina, i dodavao joj kolače.

Ona ga je gledala. Mislila je na slične večeri. Bilo joj je teško pri duši. Sve to prije nije voljela, sada joj je drago. On joj pruži kolače. Sjetio se, da ona najvoli te kolače. Ona ga pogleda i opazi sok od malina. Dakle je ipak mislio na nju. On opazi taj pogled i reče joj drhtavim glasom:

— Izvolite soka od malina, kolača, koje vi najvolite, samo izvolite, služite se!...

Nije joj bilo moguće dulje izdržati. On je stajao iznenadjen i poleti za njom u hodnik. Ona se bijaše naslonila na dovratak i plakaše... Sve mu je bilo jasno. Ona je shvatila njegov bol — žalila ga...

Majske, crvene ruže su mirisale. Odozdo se čula tužna pjesma o izgubljenoj sreći. Noć, čarobna, mirisna, puna mjesečine i čežnje pala...

— Mila, draga moja, povrati se! Čemu razoravati život? — reče joj on i odvede je u sobu. — Prije sam te okrivio, a sada ne ću više — poče on molećim glasom — oboje smo krivi, nismo znali našu ljubav. U društvu smo bili najsrećniji supruzi a kod kuće smo se svadjali! Vjeruj, ja te ljubim više nego prije. Ja sam uvidio poslije našeg rastanka, da sam izgubljen, pa sam čekao. Bio sam uvjeren, da ne može ovako dugo potrajati i nijesam se prevario.

Ona je sjedila i slušala.

Još se čula pjesma tužna i bolna, kao njen prijašnji život.

Bila je u nekom slatkom, opojnom snu. Došla je, da traži riješenje, a o tome nije ništa govorila. Ova misao budila je u njoj ponos....

— Ne, ne, Ivane, ne. Ja se ne mogu vratiti... nemoj...

— Ne možeš? — upita on i problijedi. Ne možeš? zaklinjem te, kaži iskreno. Ti ljubiš drugoga?

Ona je oklijevala. Probala je reći: da i onda bi bilo svršeno. On je stajao i gledao. Ona nije mogla da izdrži taj pogled. — Ti ne odgovaraš? — reče on iza male Stanke. — Ti me ne smatraš vrijednim? Ako ljubiš drugoga, — neka bude — ja ne mogu ništa. Moj je život izgubljen — meni se zna mjesto na bojnom polju. Ne ću da smetam — tvojoj sreći.

Mjesečina je obasjavala sobu i preljevala se kao srebrene niti.

Tišina.

Pauza.

— Mojoj sreći? — Ćuti Ivane! — ne govori! Ja ljubim samo tebe — i pade mu u zagrljaj — —

Ona mu poslije nije kazala, zašto je došla. Kada je služak došao da počisti sto, našao ih je zagrljene. On je sumnjivo gledao i mahao glavom, dok su crvene majske ruže mirisale, a odozdo se čula bolna i tužna pjesma o izgubljenoj sreći, a noć puna mirisa i čežnje padala na dvije srećne duše!...

O, ljubavi! — —

„Deco, danas sam dobila telegram, da je tati i mami iznenada poželilo", reče ona. „Podjite u crkvu da se za njih Bogu pomolite".

Jadna deca nemo pogledaše tetku. Potom briznuše u plač i okupiše je s pitanjem:

„Oboleli? Od čega, zašto? I kako to od jednom oboje?"

Grofica, koja i sama poče jecati, odgovarala je kako je umela. Ona je deci odgovarala okolišajući, kao da i sama više ne zna, i da će izvesno doći telegram, koji će sve objasniti.

U veče je dr. Stanovski saopštio deci, da je stigao telegram, da je roditeljima sve gore.

Kad se pred princezom Sofijom pojavio sveštenik, ona poče pištati i vikati:

„Oni su mrtvi, zar ne, oni su mrtvi? Ja znam sve!" —

Jadna deca pištala su i plakala zajedno sa svojom sestrom, prizor je bio i suviše tužan." —

Beogradjanin.

Vera Tkalec, Zagreb:

Alkohol i djeca.

(Svršetak).

Ali mnogo prije, negoli dijete može da prati oca u krčmu, na gozbu, na sajam, nastoji sveta bezazlenost da upozna mališa sa pogubnim fim užitkom.

Poučavala sam majku, neka ne daje svome Dragutinu, djetetu od 3 mjeseca, „cuclu" napunjenu u mlijeku kuhanim makom, jer je to njegovu zdravlju pogubno. „Je, draga milostiva, pa što ću, kad je tako nemiran? Kad ne će da spava". — Nato će joj druga nazočna žena: „Ne činite toga, zaboga! Ta u maku je otrova. Vidite, ja skuham žemljicu na mlijeku, zavežem je u čistu krpicu i namočim „cuclu" u dobru pravu rakiju. Dijete „cuca" i tak se lijepo umiri i spava, spava cijelu božju noć". Snebivam se. Zgražam se. — „A, zato, je vaše dijete tako nervozno! Zato u snu svaki čas zavikne i kao da hoće da nekuda uteče. Zar ne znate, ženska glavo, da je i rakija otrov, i to teški otrov, koji silno oštećuje moždane i živce djeteta". — Žena me sluša, ne prigovara. Ali čitam joj na licu, da mi ne vjeruje. Ona će i nadalje ubijati dijete svojim „prokušanim" umirujućim sredstvom.

Zorica pije mlijeko, jede juhe i kašice, ali nikud s mjesta. Uvijek je slaba i dunjava. K tomu dobiva uvijek grčeve. Liječnik se muči. Mijenja hranu. Propisuje lijek za jačanje. Badava sve. Jednoga dana donese mati spavajuće dijete u kolijevku. Svlačimo ga, ono spava. Kupamo ga, ono spava. Zaodjenemo ga, ono spava. Odnesemo ga liječniku, a on će: „Dijete je omamljeno alkoholom". Pozovem majku, da mi rastumači, kako je dijete došlo do tog zla. A ona mi sasma mirno: „Kuma mi je spočitnula slaboću male Zore i zahtijevala je ozbiljno, da je počnem već jednom „jačati". Sama mi je donela finog konjaka i naložila, da maloj svaku večer prije spavanja uspem od toga po pol žlice u mlijeko ili čaj. I odonda mi je dijete zbilja mirnije i ljepo, slatko spava cijelu noć". „O, ludo jedna! Naskoro umirit će vam se dijete posvema. Zaspat će vam zauvijeke. Da mi toga više ne činite"! — Drugi dan nije više donijela dijete u kolijevku, jer da se ona neda „sekirati". Ona je gospodar svoga djeteta. Može ga liječiti kako je nju volja. — Za mjesec dana čitala sam u novinama medju umrlima ime jadne Zorice, koja je umrla u 8. mjesecu od grčeva.

Mnogi će reći: „A, što! To su izuzeci. Kolika djeca piju pomalo vina, piva, a i ruma, konjaka u čaju, pa su živa i zdrava". — Živa da. Jer svako alkoholom omamljeno dijete ne umre odmah. Ali zdrava? Podnipošto. Koliko je živčanih bolesti kod zdrave prije djece skrivilo „umjereno" uživanje toga otrova! Često ne pojme roditelji, a katkada ni liječnik, odakle do sada zdravom djetetu nesretni grčevi. Bezazleni roditelji ne slute, da su ovi teški bolovi, koji iscrpljuju snagu djeteta i koji ražaju srce materinsko, naplata za „prst vina", za „gutljaj piva", za „nekoliko kapljica" konjaka, ruma ili rakije priuštenih djetetu iz ljubavi i u najboljoj namjeri.

U dječjoj bolnici sv. Ane u Beču vidjela sam djece razne dobi, koja su opet bolovala od upale mozgovnih opnica. Jedna prekrasna djevojčica od 4 godine izgubila je govor. Bila je slabašna, roditelji davali joj za „jačanje" alkohola svake vrsti.

Pokazivali su mi djecu, koja su od alkohola postala rahitična, koja su močila u krevet, koja su noću vriskala i bježala iz kreveta, pa su se izliječila. Kako? Čime? Jednostavno, da im je posvema uskraćen alkohol.

A koliko je slaboumne djece od uživanja alkohola!

Štetno djelovanje alkohola na dječje moždane i živčevlje ne očituje se samo u teškim bolestima. Ima šteta, koje nevješti roditelji ili ne opaze, ili ih ne opažaju ili ih omalovažaju. A one ipak toliko prijete duševnom i moralnom razvoju djeteta.

A što je još gore! Alkohol slabi volju. To je iskusio mnogi odrasli „umjereni" vinopija. Koliko puta je otišao u gostionu s čvrstom odlukom, na poštenu riječ „samo na čašicu", „samo na po sata". A kad tamo, već poslije prve čašice oslabila mu je volja, pa se nije mogao, uistinu se nije mogao oteti napasti. Od jedne čašice budu dvije, tri, pet i deset. Od po sata budu i dva tri sata poslije ponoći. — A kako je to pogubno kod djeteta, u kojega se sposobnost svladavanja samoga sebe mora tek uzgajati. A kako, ako mu se volja već u klici slabi i ugušuje? Može li se u takovu alkoholu oslabljenom djetetu razviti čisti, čvrsti značaj, koji se osniva na jakoj volji? Lakoumlje, blaziranost, sujevost, okrutnost prema bližnjemu i životinjama, nehaj za ideale i više ciljeve, za naobrazbu, znanje i duševne užitke, utapljanje u niskom uživanju, to su obilježja mladeži, koju su u djetinstvu trovali alkoholom.

Mladež je budućnost naroda. Kakova mladež takova i budućnost njegova. Smije li nama Hrvatima biti svejedno, je li nam mladež živi zdravim životom ili samo životari. Mi trebamo poslije ovih teških vremena tjelesno i duševno zdravih i jakih ljudi. Tjelesno, duševno i moralno jakih boraca za napredak, procvat i slobodu hrvatske naše otadžbine.

A što stoji do Vas, hrvatske majke! Vi ste velikom većinom danas, dok Vam se muževi bore na bojnim poljanama — jedini hranitelji i branitelji djece svoje. Kao što se mučite i činite, da ih u ovo preteško doba prehranite, tako isto nastojte, da ih obranite od najvećega i najopasnijega dušmana hrvatskog naroda, koji se lukavo i podmukło šulja do Vas i Vaše djece, da ih tjelesno, duševno i moralno slabi i uništuje.

Zaklinjem Vas sretnim povratkom Vaših muževa, Vaših sinova, vaše braće. Zaklinjem Vas srećom i slobodom lijepe naše hrvatske domovine. Zaklinjem Vas svime, što Vam je sveto, ne dajte djeci svojoj ni kapi vina, piva, rakije, mošta i medice! Čuvajte si djecu od otrova žestokih pića!

Znajte, alkohol ne hrani, ne grije, ne jača nikoga. Alkohol je otrov, za djecu žestoki otrov!

Vijesti iz Hrvatske i Bosne.

Još o 50-godišnjici misništva nadbiskupa dra Josipa Stadlera.

Prota Gjoka Gjorgjević, paroh topolski u miru, poslao nam je povodom našega feljtona o 50-godišnjici misništva nadbiskupa dra Josipa Stadlera, pismo, u kojem se osvrće na onaj stav podlistka, koji spominje prvi tačni prijevod svetoga pisma na hrvatski jezik, da bi se stalo na put širenju krivih prijevoda raznih svjetskih pustolova. G. Gjorgjević tome prigovara i veli, da je već 1848. g. Vuk Karadžić u Beču preveo i štampao sveto pismo Novog zavjeta, dok je stari zavjet preveo 1868. g. u Beogradu Gjuro Daničić. Ovo posljednje izašlo je izdanjem „britanskog inostranog društva". Prema tome — misli dalje g. Gjorgjević — moglo bi se shvatiti, da se i Vuk Karadžić i Gjuro Daničić podrazumevaju pod svjetskim pustolovima. — Na umirenje g. Gjorgjevića konstatiramo slijedeće: Pisac dotičnog feljtona, kad je pisao o prijevodu svetoga pisma, koji je izdao zaslugom nadbiskupa Stadlera vrhbosanski kaptol, mislio je na prvo pučko izdanje svetoga pisma hrvatskim jezikom (latinicom), koje je štampano zbog toga da se stane na put — ne možda Karadžićevom izdanju — nego onim izdanjima, kojima su u svoje vrijeme razni **protivkatolički** elementi pod raznim imenima poplavili Hrvatsku-Slavoniju, Herceg-Bosnu i Dalmaciju. Ti su naime prijevodi bili skroz netačni, izvrnjeni a imali su tendenciju da pokolebaju temelje katoličke crkve. Ovo je bio uzrok, što se zaslugom Stadlerovom vrhbosanski kaptol dao na prijevod i izdanje svetoga pisma onakvog, kakvo ono jeste, nepatvorenog i istinitog To se htjelo ovim pasusom spomenuti i ništa više. Najposlije, čini se, da g. Gjorgjeviću nije poznato, da je izdanje vrhbosanskog kaptola izišlo u 20.000 primjeraka, da si ga je tako mogao nabaviti svaki vjernik kao ustuk onima, koji su uz bagatelu a čak i besplatno širili lažno sveto pismo. Piscu dotičnog feljtona nije lično bio poznat Karadžićev prijevod svetoga pisma, pa prema tome on Karadžića nije ni mogao uvrstiti u red onih pustolova, koji su narod zaludjivali krivim prijevodima. Karadžić je najposlije 1848., preveo svoje sveto pismo ćirilicom, i to narječiem, koje u hrvatskim zemljama nije mogao svako razumjeti, tako da se njegov prijevod nikako ne može nazvati hrvatskim prijevodom. Što se pak tiče Daničićeva prijevoda, i on je izašao ćirilicom, a povrh toga je štampan nakladom britanskog inostranog biblijskog društva, koje ima skroz na skroz protivkatoličku tendenciju. Možda u ono vrijeme g. Daničić nije za to znao; možda, piscu dotičnog feljtona stoga i nije bilo na pameti, da i Daničića strpa u red svetskih pustolova — ali mu je bila dužnost da utvrdi ono što jest: da dosada hrvatska javnost osim krivih tendencioznih prijevoda, što su ga širili svjetski a ako hoćete i vjerski pustolovi nije imala prilike, da sebi nabavi i tačni i nepatvoreni prevod svetoga pisma bez protivkatoličke primjese. Danas ga može nabaviti, a to je evo, g. Gjorgjeviću, zasluga nadbiskupa Stadlera. Ovo je pak takovo djelo, da ga se nije smjelo prećutati, kad se pisalo o životu i djelima vrhbosanskog nadbiskupa povodom 50-godišnjice njegovog misništva.

Grad i okolica

Rimokatoličko Bogoslužje.

I. 29. juna, na Petrovo: A. U konaku: U 8 sati u jutro njemačka i češka propovijed i sv. misa za vojništvo. — B. U župnoj crkvi: U 8 sati u jutro tiha sv. misa. U 10 sati prije podne hrvatsko-srpska propovijed i pjevana sv. misa. U 3 sata poslije podne večernja.

II. 30. juna, u nedjelju: A. U konaku: U 8 sati u jutro njemačka i hrvatska propovijed i sv. misa za vojništvo. U 10 sati prije podne talijanska propovijed i sv. misa za talijanske zarobljenike. — B. U župnoj crkvi: U 8 sati u jutro tiha sv. misa. U 10 sati prije podne njemačka propovijed i pjevana sv. misa. U 3 sata poslije podne večernja.

Izložba djačkih radova u beogradskoj c. i k. realnoj gimnaziji.

Povodom završetka 1917./18. školske godine, juče je u gimnastičnoj vježbaonici c. i k. beogradske realne gimnazije otvorena izložba djačkih radova te škole. Toj svečanosti prisustvovali su zastupnik okružnog zapovjedništva, glavni nadzornik vojnih škola i okružni školski nadzornik. Osim toga je prisustvovao veći dio djačkih roditelja i mnogi drugi gosti. Zapovjednik škole je otvorio izložbu govorom, u kome je naglasio, da na žalost svi djački radovi nisu mogli biti izloženi, jer je veći dio, i to najboljih radova poslat na izložbu u Budimpeštu. Zatim je zapovjednik u svome podužem govoru iznio cio tok nastavničkog rada i uspjeh učenika u minuloj školskoj godini. Svi prisutni su ovaj govor saslušali s najvećom pažnjom i zadovoljno ga pozdravili. Školu je ovu posjećivalo u ovoj školskoj godini 535 redovnih i 213 privatnih učenika, a svega je u njoj radilo 23 nastavnika. — Mi ćemo o ovoj vrlo zanimljivoj izložbi, najboljoj svjedodžbi uspjeha učenika i truda njihovih nastavnika, donijeti u jednom od narednih brojeva naročiti izvještaj.

Čitulja.

Javlja nam se iz Zemuna: Supruga generalnog inspektora dunavskog parobrodskog društva Biglera umrla je u budimpeštanskom sanatorijumu Herczel.

Izmjena programa bečke dvorske opere.

Još se jedared skreće pažnja na to, da je u prije ustanovljenom programu pojedinih večeri bečke dvorske opere nastupila promjena: „Bajazzo" se daje u nedjelju, mjesto u subotu. Ulaznice, kupljene za subotu (Bajazzo), vrijede za nedjelju.

Danas, 28. juna, u 8 i po sati uveče daje se „Car i tesar", opera u 3 čina, od Lortzinga, sa ovom razdiobom uloga: Petar Veliki, ruski car — gospodin Fischer; Petar Ivanov, mlad Rus — gospodin Arnold; van Bet, gradonačelnik u Saardamu — gospodin Stadler; Marija, njegova nećaka — gospodja Kiurina; admiral Lefort, ruski poslanik — gospodin Navratil; lord Syndham, engleski poslanik — gospodin Frischler; markiz Chateauneuf, francuski poslanik — gospodin Leuer; udovica Brown — gospodjica Reim; jedan časnik — gospodin Keller; jedan kantor — gospodin Thurzo.

Školska izložba u Topčideru.

Na izričitu želju i molbu beogradskog gradjanstva biće izložba, koja je priredjena u c. i k. sirotnom domu u Topčideru, otvorena sve do uključivo nedjelje t. j. 30. juna. — Dnevni posjet od 8 do 12 sati prije podne i od 3 do 7 sati poslije podne. Ulaz besplatan.

Uprava c. i k. sirotnog doma u Topčideru.

Kupatilo za gradjanstvo.

Kupatilo opštine grada Beograda na Savi opravljeno je i počinje svoj rad od 29. o. mj. Kupatilo se nalazi kod bivše gasare. Posljednja tramvajska stanica je „Gospodarska mehana". Cijena je kupanju 30 filira od lica.

Polaganje privatnih ispita u opštinskoj trgovačkoj akademiji.

Učenici i učenice, koji bi željeli da ove godine polažu privatno ispit iz I. ili II. razreda trgovačke akademije, treba da se radi odobrenja za polaganje ispita obrate naročitom molbom prosvjetnom odjelenju 8-b glavne vojne gubernije u Srbiji.

Molba se ima što prije predati direktoru opšt. beogr. akademije (Vatrogasna ulica br. 12) sa ovim dokumentima:

1. Krštenica;
2. uvjerenje o kalemljenju boginja;
3. posljednja školska svjedodžba.

Na molbu treba prilijepiti jednu taksenu marku od 2 krune, a osim toga treba priložiti i jednu taksenu marku od 10 kruna, koja će se, ako ispit ne bi bio odobren, neponištena vratiti molocu. Još i svaki prilog uz molbu, ako već nije taksiran, treba da bude snabdjeven taksenom markom od 50 helera.

Privatni ispiti polagaće se u početku nove školske godine, u mjesecu septembru t. g.

Sva ostala potrebna obavještenja mogu se saznati kod direktora opšt. trg. akademije.

Uprava.
opšt. trg. akademije u Beogradu.

Oduzimanje koprive.

Sva kopriva, koja se nalazi u području glavne vojne gubernije uzima se za potrebe c. i k. vojne uprave i plaća se u gotovom.

Sva lica i preduzeća, na čijem zemljištu kopriva raste (divlja ili se gaji), dužni su prijaviti nadležnom sreskom zapovjedništvu koliki je, kad bude, iznos žetve i po upustvu zapovjedništva sušiti i predati koprivine stabljike.

Koprivine stabljike primaju i plaćaju okružni magicini za hranu, koji služe kao stanica za skupljanje.

Otkupna cijena za osušene stabljike iznosi 35 kruna za 100 kg predane magacinu za hranu i isplaćuje se odmah gotovim novcem.

Neprijavljivanje koprive, prodaja koprive drugim licima, kao i svaka raznošenja i prikrivanje koprive ili netačna predstavljanja koprivine žetve od strane vlasnika, zabranjeno je. Prestupi ove zabrane kaznice se do 300 kruna ili zatvorom do 30 dana, a povrh toga povlače za sobom konfiskovanje sakrivenih količina.

Javna prodaja.

Po odluci starateljskog suda izložiće se javnoj licitaciji zaostavština poč. Danice Paunović, na dan 27. juka ove godine u njenom stanu u ulici Bregovitoj broj 6. — Prodaja će početi u 9 sati prije podne. Pozivaju se kupci, da na ovu prodaju dodju.

Vijesti iz unutrašnjosti

Dobrotvorna svečanost Hadikovih husara.

Iz Valjeva nam javljaju, da pričuvni eskadron c. i k. 3. husarskog puka

---

Od obućarskog šegrta do operskog pevača.

Čuveni i proslavljeni ruski operski pevač Šaljapin, koji se od šusterskog šegrta uzdigao do najvišeg stupnja u visokom umetničkom svetu, izdao je pre nekih godina, nakladom italijanske izdavačke muzičke knjižare Rikordi svoje memoare, koje su objavljene jednovremeno na italijanskom, ruskom i francuskom jeziku, prosto razgrabila evropska muzikalna publika, koja je plaćala silne novce da čuje Šaljapina.

Iz ovih interesantnih memoara, koji će nesumnjivo mnogo zanimati našu čitalačku publiku, saopštićemo ovde nekoliko izvoda:

Moj otac, prost ruski seljak — tako priča Šaljapin — do svoje dvadesete godine nije znao ni čitati ni pisati. Izmučen sirotinjom i bedom tek tada je on počeo kod seoskog sveštenika učiti azbuku, pa je posle, zahvaljujući svojoj silnoj volji, uspeo da postane kancelarijski činovnik. To mu je poslužilo kao pouka za život. Odlučio se da obezbedi svoju decu i dao ih je na zanat.

Kad sam ja izučio parohijsku školu, dao je i mene mome krštenome kumu Šaljapinu, po kome sam ja i uzeo prezime i koji je bio obućar. Ali ja taj zanat nisam izučio kod njega nego kod drugog majstora, kod koga sam bio do svoje petnaeste godine. Koliko sam batina za to vreme pojeo, sam Gospod Bog zna! Kajiš, bez koga nije ni jedan obućar, igrao je svaki čas po mojim ledjima i turu. Vrlo često, kada bih sa šilom i kanapom u ruci pao u sanjarije i zidao kule po vazduhu, fijuk kajiša vraćao me je stvarnosti.

— Gde zijaš, nesrećo — bio je refren majstorov uz fijuk kajiša i udarac po ledjima.

Tukli su me bogato; pojeo sam više batina no hleba. Tukli su me zato, što su tvrdili da sam lenj, zato, što sam ostavljao posao, čim bih čuo prve zvuke pesme...

Bilo mi je dvanaest godina kada sam, u Kazanu, prvi put ušao u pozorište. Igrala se „Ruska svadba", komad sa pevanjem. Drugi komad, koji sam gledao, bila je „Medeja". Gledajući ovaj komad, ja sam jecao u suzama.

Još kao šegrt ja sam pevao u crkvenom dečjem horu. To je bila moja škola pevanja i od toga doba, kad sam gledao „Medeju", ja sam sve više i više počeo obožavati pozorište. Ali pored svega toga nisam nigde mogao da budem angažovan, jer su svi smatrali, da je moj glas potpuno neizradjen. Mnogo sam patio zbog toga i jedno vreme sam pomišljao čan na samoubijstvo. Ali se danas sa radošću sećam tih muka i nevolja svojih, jer je tuga najbolja škola za život.

Bilo mi je petnaest godina, kada sam se ponova našao u Kazanu. U jednoj letnjoj bašti bilo je pozorište, u kome su se igrali razni komadi. Kako u mene nije bilo novaca za kartu, stupih u statiste.

Jednoga dana reditelj me zapita, da li mogu uzeti ulogu žandarma Rožeka u „Razbojnicima". To je bila nekakva francuska melodrama. Presrećan i zanemeo od ushićenja, ja sam oberučke prihvatio tu ponudu. Ali kada sam stupio na pozornicu, osetio sam bezmeran strah. Nevešto sam pošao ka rampi, hteo sam nešto reći, učiniti neki pokret, ali i usta i ruke kao da su mi bile oduzete i ja postadoh tako sa otvorenim ustima na pozornici. Nastao je tragičan trenutak. Publika je bila izgubila strpljenje i počela negodovati. Moradoše spustiti zavesu a mene s grdnjom i porugom najuriše iz pozorišta. Tako se svršilo moje prvo stupanje na pozornicu. Ali za to vreme ja sam se upoznao sa mnogim umetnicima i oni me savetovaše, da stupim kao horist u kakvu operetsku trupu.

Prva opereta, u kojoj sam imao malu ulogu, bila je „Halka". Pevao sam i pozdravili su me aplauzom. Taj prvi aplauz me je poplašio toliko, da sam počeo bežati, pa se zapletem i tjesnem koliki sam dug na sred pozornice. I dok se aplauz mešao sa burnim smehom ja sam se dokopao svoje garderobe.

Drugi put sam izašao na pozornicu kao Ferdinand u „Trubaduru".

Prva moja korisnica bila je „Askoldov grob". Ja sam pevao kao „Nepoznati" i za to sam dobio 85 rubalja i jedan srebrni časovnik. Kad su mi predali taj dar, bilo mi je kao da sam na sedmom nebu. Oholije od milijunara išao sam varoškim ulicama i ispod oka posmatrao prolaznike, da li se dive mome časovniku.

To je bilo najsrećnije doba u mome životu. Tada sam verovao u dobrotu i čestitost. Ali život mi je posle drugo nešto pokazao. I danas je sva moja ljubav posvećena mojoj porodici i umetnosti. Ja obožavam svoju ženu i decu. Što se tiče drugih stvari, novac za mene ne znači ništa a i slava za mene nije sve. Istinska je uteha samo u talentu, koji je poklonjen od Boga...

Ja volim umetnost. Volim svoje junake, koje iznosim na pozornicu. Ja živim i stradam zajedno s njima. Don Kihot je moj ideal. On me podseća na moju milu domovinu. Koliko mnogo Don Kihota ima kod nas u Rusiji! Divni krasni ljudi ili bolje reći odrasla deca, koja veruju u ideale i grade kule po vazduhu...

*

Doista je retko koji veliki svetski umetnik uspeo da se iz kakve nizine probije do tolike slave, kao Šaljapin. Od šusterskog šegrta do umetnika, kome se svi klanjaju i svi dive, probijalo se teškom mukom, ali kada je došla slava, ona se pojavila u punoj veličini svojoj. Šaljapinovo ime odjeknulo je ne samo širom cele beskrajne Rusije, već i širom celoga sveta. Svet se gušio da čuje božanske zvuke iz njegova grla. Mase su mu izlazile u sretanje, da ga dočekaju.

Evo šta nam još priča Šaljapin u svojim memoarima:

Bilo je to pre osam godina. Ja sam putovao sa mojim drugom Isajem u Harkov, gde sam bio zakazao koncert. Kad je voz ulazio u harkovsku stanicu, ja spazim, da je peron, iako je bilo još vrlo rano — oko 5 časova izjutra — sav prekriljen masom sveta. Verovatno su uspeli saznati, kojim ću vozom stići. Onda mi odjednom pade na um da putujemo dalje.

— Znaš šta, rekao sam Isaju. Hajdemo do prve stanice odavde. Do doveče ima još dosta vremena da se vratimo i spremimo za koncert.

Tako smo i učinili. Nastavili smo put i izišli na jednoj maloj stanici tri vrste daleko od Harkova. Stanica je bila pusta. Samo jedan kočijaš dremao je sedeći na svojoj bračći. Razbudili smo ga.

— Gde može ovde čovek da odsedne i da se založi malo? — zapitasmo ga.

— Pa kod nas — odgovorio je on živo i s dubokim uverenjem — sva gospoda svraćaju u hotel „Pariz" kod Ljejb Tarfelja.

— Onda vozi nas tamo...

Po jednom neverovatnom neravnom putu jedva se najzad dokoturasmo do „Pariza". Ništa nije opravdalo tu gromku firmu. Beše to mali dvospratni drveni dom. Sve je bilo još zatvoreno. Samo su se u kuhinji motjali nešto oko ognjišta jedna Jevrejka i jedan dremljivi momak.

— Smilujte se, — rekao sam joj, — ja sam gladan kao kurjak. Ima li što bilo za jelo?

— U nas ima svega što vam duša zahte, — odgovorila je oholo Jevrejka.

— Imate supe?

— Pa naravno. Ali... o Bože, gde baš to da se desi! Baš juče je kod nas ručala jedna komendijaška trupa, pa nam je svu fidu pojela.

— Imate li kokoš?

— Ta kako ne bi bilo! Ali šahter Haim još spava. Razbudiće se tek kroz dva časa. Ali ćete bar onda olizati prste!

— A imate li bar ribe?

— O, šta vi govorite, i šta još sve nećete zahtevati! Pa danas nije subota, da bismo imali ribe.

— Onda ništa. Spremite nam biftek.

— Čudan ste vi čovek! Šta vam sve neće pasti na pamet! Nego da spremim ja vama usoljenu haringu s lukom i čašicu čaja, pa zahvalite Bogu.

Nije se imalo kud. I malo posle ja i Isaj svojski smo prilegli na doručak. Dok smo mi jeli, domaćica je sela uz nas i počela ispitivati ko smo i šta tražimo u njihovom mestancetu.

— Ja igram na konopcu — odgovorih joj ja, — a moj drug guta noževe. Da li nam možete preporučiti koji lokal, gde bismo mogli davati predstave?

— Zašto ne, — odazva se velikodušna Jevrejka. — U našu varošicu često naš

priredjuje u nedjelju 30. juna za udovice i siročad palih ratnika toga puka u Pečini husarsku dobrotvornu svečanost s jahačkim igrama i sportskim zabavama. Odlazak na mjesto svečanosti je u 2 sata poslije podne s glazbom i banderijumom iz jahačke kasarne. Za dobra jela i pića pobrinuto je. Platni blokovi mogu se dobiti kod pričuvnog eskadrona 3. husarskog puka a na dan svečanosti na blagajni. Ulaznica staje 50 fil. Ulaznice važe i kao srećke, a može ih svako uzeti koliko hoće.

PROGRAM KONCERTA

učenika c. i k. realne gimnazije u bašti „Hotel Takova", koji će se održati danas u petak 28. i sutra u subotu 29. juna, u 5 sati poslije podne.

1. St. Binički: Čini ne čini, — mješoviti hor;
2. Smolenski: Osana, — muški hor;
3. St. Mokranjac: II. rukovet, — mješoviti hor;
4. Drag. Petrović: Srpsko potpourie, — svira kombinovani orkestar violina i tambura;
5. Bériot: Op. 53 — violinski duet B. Hristićeve i Jar. Urbaneka, svršenih maturanata ove škole;
6. * * *

U OČI ISPITA

kratak snimak djačkog života u 2 slike s pjevanjem i sviranjem.

Lica:

Dr. Simić, rektor Akademije: M. Veljković, uč. VI. raz. — Lela, kći mu: B. Kristićeva, svr. matur. — Milorad, sinčić mu: Gagić, uč. II. raz. — Dobričanin, prof. i vaspitač: D. Marković, uč. VI. raz. — Dr. Ivec, profesor: Gagić, uč. VI. raz. — Dr. Šapčanin, suplent: Kujačić, uč. IV. raz. — Mile, djak Akademije: Ranković, uč. V. raz. — Predrag, djak Akademije: M. Živković, uč. V. raz. — Maksim, djak Akademije: Birčanin, uč. V. raz. — Boža, djak Akademije: Canić, uč. V. raz. — Bogoljub, djak Akademije: Mirković, uč. IV. raz. — Sveta, djak Akademije: Janković, uč. IV. raz. — Pera, djak Akademije: Schlang, uč. V. raz. — I. djak: Simeonović, uč. V. raz. — Kafedžija: Obradović, uč. IV. raz. — Kelnerica: Lončarević, uč. II. raz.

Dogadja se: I. slika u hotelskoj bašti izletišta, II. sl. u stanu rektora Simića.

Poziv na pretplatu!

Od 1. jula otpočinje nova mjesečna i četvrtgodišnja pretplata!

Molimo, da se ista **za vremena** obnovi, da bi se mogao list bez ikakova prekidanja dostavljati.

Kod obnove pretplate umoljavamo, da se uzmu u obzir ove cijene.

Pretplata:

Za Beograd, za Gubernlju Srbije, za vojne i etapne pošte, mjesečno 2·50 krune;
Za Beograd sa dostavom u kuću mjesečno K. 3·—
Za Monarhliju mjesečno K. 3·—;
Za inostranstvo mjesečno K. 4·50.

Plaćanja se mogu obaviti poštanskom doznačnicom, a **naručiti list** je najbolje **kratko poštanskom kartom.**

Kod **preselenja,** osobito kod promjene bojnih pošta nužno je, da se osim točne **nove** adrese navede **i prijašnja** adresa.

Uprava
„Beogradskih Novina"
etapna pošta Beograd.

Dnevne vijesti

Ustrijeljen bivši kitajski dostojanstvenik.

Zürich, 26. juna.

Lu-Kien-čang, predjašnji vojni guverner u Hansi, ustrijeljen je u Tijenčinu. On je bio pobunio bandite u sjevernoj Kini i čete svoje države protiv vlade.

Novi engleski konzulati u Sibiru.

Amsterdam, 26. juna.

„Daily Mail" doznaje iz Pekinga, da su Englezi osnovali konzulate u Krasnojarsku, Irkutsku, Habarovu i Nikolajevu i da će engleski konzul u Vladivostoku dobiti dalju pomoć za produženje svojih težnji.

Pabirci

CARIGRADSKE ŽENE.

Od Anri Abera.

Turkinje.

Turkinja se u Evropi zamišlja kao nekulturno stvorenje, koje živi u haremu, a već „harem je mesto, gde caruju najbešnje orgije". Medjutim, to je zabluda, jer je evropska civilizacija prodrla davno u turske domove. Pa ipak, turska žena, obučena kod kuće po najelegantnijoj pariskoj modi, na ulici je, a i inače po svome shvatanju života, još mnogo zaostala iza svojih evropskih drugâ, kao i njene pramajke što su bile.

Pre nego što će izaći iz kuće, Turkinja pokrije svoju evropsku haljinu prostim dugačkim ogrtačem od crne svile, koja je obavije od glave do pete. Evropljanin bi pomislio, da su to duvne.

Zbog strašne kaldrme, mala ručica u rukavici vrlo često podiže suknju, te se vide lepe cipele i čarape u boji. Otmena Turkinja nikad ne ide peške, nego se izvozi u elegantnom ekvipažu. Na boku, pored kočijaša, sedi crni uškopljenik, s alevim fesom na glavi, i u lepom crnom odelu, koji dostojanstveno otvara vrata na kolima, jer kola uvek moraju biti zatvorena, i prati u stopu svoju gospodaricu, s kojom idu po dve-tri robinje. Kao što se vidi, znak osobitog poverenja, oličenog u uzajamnoj kontroli. Crno i plamno oko u gospodarice blista kroz providan veo, baca brz pogled na stranca što prolazi; rumena usta mala, kao perom prorezana; nos malo povijen, a više očiju tanke izvijene obrve — sve se to smotri, svega za trenutak, pa je vitke Turkinje već nestalo!

Žene iz naroda oblače se kao i velike gospodje, samo u grube materije, ali se mnogo slobodnije kreću. Često puta podignu malo veo s lica, ali se od toga nema nikakve koristi, jer to obično rade samo stare žene ili žene ružne, ili devojčice do 10 godina, koje se obično oblače u haljine drečeće boje. Ali i mlade, lepe, elegantne Turkinje mogu se ovda-onda videti bez vela. Po velikim trgovačkim radnjama u Peri, zatim u diskretnim kafanama u Stambolu, sastaju se posle podne lepe hanume, i tu dopuštaju koketno da im se vidi lice.

Ne može se reći da postoji odredjeni tip turske žene. Turska je nacija vrlo komplikovana rasa, postala ukrštanjem pobedjenih i pobedilaca. Spoljašnost to najbolje pokazuje: po licu se rasula neka tiha seta. Da li to dolazi od razočaranja, ili od zamora, ili od dugogodišnjeg zatvora u haremu — ne zna se, tek gotovo sve Turkinje imaju oči neobično duboke i sjajne, iz kojih nežan i setan pogled sanjivo gleda u daljinu.

Iz ovih mračnih zvezda ne izbija nikakav zažaren sjaj; samo potajna vatra tinja na njihovom dnu. Ovalno bledo lice, gotovo bolešljivo, izdvaja se iz crnog ogrtača. Samo pogdekoje ženske imaju jasno odredjene crte. To su plave čerkeskinje belog prozračnog tena i finog profila; vitke Gjurgijanke ili Aravljanke mrke masti, djavolastih očiju i nozdrva koje neprestano uzdrhtavaju. Medju Turkinjama susrećemo i Crnkinje naročito u nižim staležima. Ljudi, što trguju robljem, kupuju ih za 200—300 turskih funata, oko 5000 do 7000 kruna.

Turčin naročito čuva svoju ženu od „nevernih Evropljana". Pa ipak stranac, koji dugo živi u Turskoj i zna jezik i običaje turske, može lako da se približi Turkinji, jer one, neprekidno sanjajući herotične snove, vole da ašikuju.

Još od detinjstva njih zanima samo jedna misao: „efendija"-čovek. Da mu se dopadne, da ga služi, da mu se udvara, to su jedine njene dužnosti. Ašikovanje joj je glavno zanimanje. Ona u glavnome ašikuje samo sa svojim jednovercima.

Pored Slatkih Voda posedaju petkom stotine Turkinja i tu se zabavljaju ćeretanjem, svirkom i pesmom.

Na poluostrvu Teneraki, na Mramornom moru, šetaju peške ili kolima turske žene i vrebaju prilike i predmete za malo ašikovanja. Tu na sve strane padaju mala pisamca, svilene jako namirisane mahrame; slatke reči lebde na rumenim usnama i izgovorene su divnim glasom. **M.**

JEDNO ŽENSKO JUNAŠTVO.

Kod Engleskinja nema šale. Što naume, to učine. Vrlo su energične. Naročito su to dokazale pre desetak godina jednim delom, koji je i hladnokrvnog Džon Bula izbio iz takta.

Čuvena parlamentska palata u Londonu ličila je toga dana više na tvrdjavu, nego na sedište engleskog zakonodavstva. Čitave rulje ne uzbudjenih nego bez malo pomalnitalih pobornica za žensko pravo glasa, držale su nekoliko časova parlamentsku zgradu u opsadi i uz silne urlike neprekidno su kidisavale na kordon policajaca, što su branili parlamenat i njene članove, koji su unutra brali kožu na šiljak.

Razume se, da su svi ti ženski napadi bili odbijeni, ali je ipak postignut cilj: napravila se reklama za žensko pravo glasa.

Tadašnji londonski listovi bili su puni opisivanja prizora nasilja i užasne galame, što su se odigravali oko parlamenta. U čitavim stupcima i sa fantastičnim preterivanjem kao u Ilijadi, crtali su pojedinačne borbe. Tako se n. pr. tamo može naći, kako je gospodjica Dezi svojim mufom jednome policajcu smakla s glave njegov šlem; kako su bila potrebna četiri snažna policajca, da odvuku ostaliju gospodjicu Sundzovu, koja se bila grčevito uhvatila za jedan fenjerski direk, — „baš kao da je jedva jednom našla sebi mladoženju" dodao je pakosni reporter, kako je jednu treću gospodjicu jedan žandarmski konj, iz nepažnje, ubrizgao, a ona nije viknula, niti je pala u nesvest.

Tako je, dakle, i štampa pravila reklamu ženskom pravu glasa.

Ali već sutradan „dame" su se počele preko novina žaliti na surovo ponašanje policije. Očevidci, pak, uveravali su najenergičnije, da je policija pokazala najveću dobroćudnost i da se ponašala prema raspaljenim ženama, koje su ih grdile i napadale onako, kako se ljudi ponašaju prema razmaženoj i malo napuštenoj deci.

Što je ta ženska demonstracija imala tako silovit karakter, svakako je dolazilo otuda, što je medju demonstrantkinjama bilo puno radnica iz fabrika pamučne robe, a za te radnice ni najpakosniji jezici ne mogu reći da su „ženski mekušci".

Ceo narod bio je brižljivo spremljen. Jurišna kolona, koja se sastojala od 7000 žena, bila je podeljena na dve brigade. Većom od ovih brigada komandovala je sestra generala Frenča (poznatog iz burskog rata), a manju brigadu predvodila je druga jedna mladja dama. Ove brigade, koje su nastupale odvojeno i raznim putevima, bile su podeljene na četiri deset bataljona, svaki bataljon na četiri čete, četa na četiri voda. Bataljoni, čete i vodovi imali su svoje komandante, odnosno komandire i vodnike. Ova organizacija im je omogućila da se uvek ponovo sakupe, kadgod bi ih policija razbila, te da odbijene napade neprestano ponavljaju.

Glavnokomandujuća, mistres Despard, koju policija nije uhapsila iz obzira prema njenome bratu, zaslužnome generalu Frenču, uspela je da joj tom prilikom metu na glavu „trnov venac" i ona se time veoma ponosi. Razume se da su joj taj venac oplele nežne ručice njezinih vojnika.

Dok je na velikom brdu pred parlamenskom palatom trajao bajagi okršaj, u hodnicima same palate demonstriralo je jedno malo odeljenje, koje se pod raznim izgovorima bilo ušunjalo u parlament. Njih su morali jednu po jednu prtiti na ledja i iznositi napolje, jer su se branile kao tigrice.

Kad je predsedništvu parlamenta saopšteno, da je neprijatelj srećno odbijen i razbijen, predsednik je odmah sazvao članove, rasturene po raznim sobama, u sednicu i malo je falilo, da gospoda zakonodavci nisu održali blagodarenje.

Razne vijesti

Razbojnici nekada i sad.

Kao što je poznato pre ovog rata beše se mnogo govorilo o zloglasnim pariskim automobilskim apašima. Ali to su bili samo obični zlikovci, koji, da bi izvršili svoj zločin, nisu imali nikakvih obzira. U tome i jeste vrlo velika razlika izmedju njih i nekadanjih razbojnika, koji su često puta svoje zločinačke podvige sačinjavali izvesnom galanterijom i otmenošću, umesto beskrajnim cinizmom, kao što se to uopšte danas radi. Za dokaz da navedemo podvige čuvenoga Kartuša.

Kartuš se jedne noći popne pomoću pletenih lestvica, na jedan balkon, a odatle udje u jednu spavaću sobu. To je bila spavaća soba maršalke od Buflera. Dama se probudi i vrisnu od straha, kad vide strana čoveka u svojoj sobi. Ali razbojnik galantno skide svoj šešir i reče:

— Ja sam Kartuš, ali vi ne treba ništa da se plašite. Mene vija policija, i ja sam se ovde sklonio. Ako me budete prokazali, ja sam propao. Ali ja sam uveren da me vi koja uživate tako dobar glas, nećete podkazati.

Rekav to, izvadi dva pištolja i metu ih kraj sebe, a zatim nastavi:

— Ja ovo ne činim iz opreznosti, nego zato što sam nameran da ostanem ovde. Gladan sam i umoran; hoću, dakle, mirno da jedem i da spavam. Meni ne treba mnogo; malo pečenja i malo šampanjca, pa ću biti zadovoljan.

Maršalka od Buflera naredi da se donese što je razbojnik tražio.

Kartuš mirno pojede i popi sve što mu je bilo doneto, pa onda reče svojoj domaćici:

— Ja se potpuno predajem vama, milostiva!

Posle toga leže na otoman i zaspa kao zaklan.

Kad se probudio, galantno pozdravi maršalku, koja, naravno, nikako nije ni trenula, i ode istim putem, kojim je došao. Maršalka se tek sada povrati malo od straha, ustade i na svoje veliko čudjenje utvrdi, da joj iz sobe ništa ukradjeno nije.

Dva dana iza toga, dobila je od Kartuša pismo, u kome se izvinjavao za svoju noćnu posetu, i uz to punu korpu šampanjca.

Kad su ga docnije uhvatili plemenita gospodja od Buflera bila je prva, koja ga je posetila. Razbojnik, izgleda, nije bio ni malo iznenadjen tom visokom posetom. Ustao je sa svoje klupe, pozdravio otmenu damu po svima propisima galanterije i rekao joj:

— Molim vas, milostiva, da oprostite, što ja vas ne mogu da dočekam onako lepo, kao što ste vi mene dočekali.

M. —

A. Grin:

DAN ODMAZDE

(Nastavak).

U podne toga dana donio je u Brevortovom domu poslužitelj pukovniku Deeringu posjetnicu Stanhopea Whitea. Kada je ovaj posljednji stupio u opštu sobu za prijem, u kojoj je po Stanhopeovoj želji imao da bude ovaj sastanak u mjesto u samom stanu pukovnikovom, Deering je tu zatekao ne samo još i Jacka Hollištera, već i trećeg nekog nepoznatog gospodina, čije ga je prisustvo nadasve iznenadilo. Pukovnik se namršti i reče:

„Pardon, gospodo, smijem li pitati, koga ste to doveli? Ono, obećao sam, da ću primiti g. Stanhopea Whitea, ali time nisam dao pristanak, da se sastanem sa svima njegovim prijateljima".

„O molim, gospodine", odgovori nepoznati mirnim glasom, „evo da vam se predstavim: Ja sam policijski činovnik. — Gospodine pukovniče Deeringu, čast mi je pokazati ovo riješenje policijske vlasti, kojim mi se naredjuje, da vas uapsim. Optužujete se, da ste ubili Samuela Whitea. Do sada je vladalo opšte vjerovanje, da je pokojni g. White poginuo nesretnim slučajem, to jeste da se revolver sam okinuo. Posljednjih su se pak dana pojavile neke okolnosti, koje dopuštaju kao vjerovatnu pretpostavku, da nije tačno vjerovanje, da je White poginuo nesretnim slučajem, nego da je ubijen. Iz toga vas razloga moram moliti, da izvolite poći samnom u policiju".

Deering je ovom optužbom bio toliko iznenadjen i zaprepašćen, da nije imao kad podesiti svoje držanje, pa je morao prikupiti svu svoju gvozdenu volju, da ne bi potpuno ispao iz takta. Nekoliko je minuta stajao oborene glave i nikako nije znao šta da odgovori. No kada je najzad progovorio, niste u njegovom glasu mogli osjetiti ni najmanje uzbudjenje. Govorio je najmirnijim i najhladnijim tonom.

„Toliko me iznenadjuje, da se ma ko usudjuje, da me optužuje za takav zločin", reći će Deering, „da mi je trebalo nekoliko sekundi, dok sam bio načisto s time, da je zbilja tako. Mora biti, da postoje vrlo jaki momenti, koji me terete, jer ne mogu zamisliti, da bi me inače čovjek kavav je Stanhope White, onako olako optuživao i nanio mi toliku sramotu. S toga i ne želim, da vam ovdje pravim kakvih bilo neprijatnosti, već ću mirno poći za vami, a znam pouzdano, da će se već prilikom prvog saslušanja pokazati, da sam ja nevin".

24. glava.

Oko tri sata poslije podne ustao je Stefan Huse sa stolice, na kojoj je sjedio za vrijeme rada i otišao do dugačkog stola prema vratima, da uzme neki alat, koji mu je toga časa bio zatrebao. Toga je dana bilo mutno vrijeme, pa je i onako mračna sobica toga časa već bila gotovo sva u mraku; samo oko prozora još je bilo malo vidnije. Pogledom je preletio preko raznih sprava, alata, knjiga i novina, rasturenih po stolu, a najednom njegove umorne oči zasjenuše od radosti. Uze sa stola u pola uvelu bijelu ružu, koju je toga časa bio opazio. „Mary", prošapta on, „to je od nje; to mi ona daje znak, da je živa i zdrava i, što je glavno, da je sretna".

Sa najvećom slašću upijao je slatki ružin miris, srce mu je zaigralo od miline i očinske ljubavi, a oči mu se zasuziše, dok je sve nanovo mirisao nježni cvijet.

Nije dugo razmišljao o tome, koji je od njegovih današnjih mušterija poslužio kao Maryn glasnik. Bez sumnje je to bio onaj stari kočijaš, koji je bio donio okove sa nekih amova, da se iznova posrebre. Pošto je bio stavio ružu u neki sud sa vodom, odnio ga je na prozor i nikako nije mogao skinuti oči sa ruže, koja mu je davala opravdane nade, da mu je plan sretno ispao i da je njegovoj kćeri obezbijedjena sretna budućnost. Doduše se opet dao na rad, ali je sada nekako radio bez volje, jer su mu misli neprestano bludile negdje daleko. Sve je želio, da već jednom nastupi veče, kada će on ostaviti rad i otići do prodavnice novina na prvom uglu ulice i kupiti večernje izdanje lista, što ga je svakog dana uzimao. (Nastaviće se.)

Brzojavne vijesti.

GROF HERTLING U VELIKOM GLAVNOM STANU.

Berlin, 27. juna.

„Vossische Zeitung" javlja, da je ministar predsjednik grof Hertling radi važnog dogovora otputovao u glavni stan.

ZNAK ZA POSREDOVANJE ZA MIR?

Amsterdam, 27. juna.

Pišući o Kühlmannovom govoru, misli „Hetvolk", da je bi ovaj govor možda mogao biti znak jednoj neutralnoj državi, da istupi kao posrednik za mir i to stoga, pošto je s obje strane istaknuta dobra volja, da se saslušaju upotrebljivi prijedlozi.

RASTREŽNJIVANJE U LOGORU SPORAZUMNIH SILA.

Ženeva, 27. juna.

O Balfourovom govoru piše „Journal des Debats": Ne bi se mogla počiniti veća ludost od te, ako se rat izgubi pod izrikom čvrstog pridržavanja pljačkaških ciljeva, postavljenih i obećavanih pred 3 ili 4 godine.

BIVŠI RUSKI CAR UBIJEN? — PRIJESTOLONASLJEDNIK UMRO?

Stockholm, 27. juna.

Listovi javljaju iz raznih izvora, da se pojačavaju glasovi o ubistvu bivšeg cara. Veli se, da su ga ubili crveni gardisti pri približavanju češko-slovačkih četa, a carević Aleksije da je umro poslije dugotrajne bolesti.

ZAHTJEVI ZA PREMJEŠTANJEM VLADE IZ PARISA.

Kb. Köln, 27. juna.

„Kölnische Zeitung" javlja, da „Figar,o", „Action Francaise" i Liberte" jednodušno traže premještaj vlade u koji provincijalni grad, seobu mladjanih i staračkih osoba iz Parisa kao i proglašenje opsadnog stanja u Parisu.

NJEMAČKI VAZDUŠNI NAPAD NA PARIS.

Kb. Paris, 27 juna.

Havas javlja: Sinoć je signalizovano poviše grupa neprijateljskih letilica u pravcu na Paris. Javlja se, da je bačeno više bombi, koje su pričinile materijalnu štetu.

NOVA POTAPLJANJA.

Kb. Berlin, 27. juna.

Na sjevernom bojištu potopile su njemačke podmornice ponovo 16.000 bruto registrovanih tona neprijateljske trgovačke brodske zapremine. Dva parna broda izbačena su iz jake pratnje na zapadnom izlaznom kraju kanala.

ODOBRENI NAKNADNI UGOVORI NJEMAČKE SA RUMUNJSKOM.

Kb. Berlin, 27. juna.

U današnjoj sjednici Reichstaga odobreni su naknadni ugovori s Rumunjskom, odnoseći se na zaključenje mira.

O AMERIČKOJ VOJSCI NA ZAPADNOM BOJIŠTU.

Kb. Washington, 27. juna.

Reuter javlja: Vojni ministar saopštava, da je od u Francusku prispjelih američkih vojnika njih samo 60 do 75% faktično sposobno za borbu.

Našoj miloj, nikad neprežaljenoj majci

† Radmili – Radi

davaćemo godišnji pomen u nedjelju 30. ov. mj. u 11 sati, u staroj jagodinskoj crkvi.

Umoljavamo srodnike i prijatelje, da prisustvuju ovom tužnom pomenu.

Jagodina, 27. juna 1918.

Ožalošćena porodica:

Muž Milan Nantić, sudski major; sinčić Dejan; majka Draga; sestra Mara; braća: Momčilo, Marko, Mihailo, Milan i Miloš. A 3194

laze komendijaši i magjioničari. Ali naša publika nije baš tako izdašne ruke. I zato najbolje, daj te vi vašu predstavu na govedjem trgu, koji je ogradjen visokom tarabom. Ako napłaćujete samo po pet kopjejki zaradićete... zaradićete možda i pet rubalja!...

Medjutim, gostionica poče da oživljuje. Pojaviše se razna izbrijana lica. To je bila nekakva operska trupa, koja je igrala operete uz pratnju pianina. Izgleda da su me glumci poznali. Oni su me podozrivo gledali, pa onda počeše šaptati nešto medju sobom.

Ja šanuh Isaju:

— Kaži im, da ću davati ovde koncert.

Kad su čuli to, glumci samo što nisu zaplakali.

— Smilujte se, vaše visoko blagorodije, nemojte da nas upropastite — zabogoradiše plačevno. — Utrošili smo novce, pa pustite nas da uzmemo sedamosam rubalja. Da izvadimo bar trošak.

Pohitao sam da ih uspokojim.

Kako je već bilo vreme za polazak, ja izvadim novčanicu od 100 rubalja i pružim je gazdarici, moleći je da naplati i da mi vrati kusur.

Devojka me razrogačeno pogleda. Gledala je čas u mene, čas u stotinarku, sumnjajući da nije i to jedna od mojih opsena.

Najzad tiho prošaputa dremljivom momku:

— Ivane, razbudi brzo gospodara. Ko zna da ova hartija nije lažna! Jer odkud u komendijaša toliko silno novaca!

Razbudi se Ljejb. Bio je zlovoljan, što su ga digli iz postelje.

— Ludo jedna, što ti je to trebalo, — grdio je kroz zube svoju Jevrejku. — Žar ne vidiš, da je novčanica prava, baš kako valja. Ej, kad bi mi od nekud palo nekoliko takvih!

Kad sam već sedao u kola, Ljejb, komu su glumci jamačno kazali ko sam, ispade, vesela lica, na vrata.

— Pa vi ste to, gospodine Šaljapine! Ne mogu da vas poznam! A imam vaše ploče, znate za gramofon. Pa izvolte, kad naidjete otuda, izvolte opet k meni!

S a l a.

Dobra misao.

A.: Da, gospodo, čovjek mora imati dobru ideju, to je glavna stvar!... Ja sam vam na primjer imao jednoga druga, bio je moj školarac. Taj je moj drug postao kemičar i toga vam je čovjeka jedna jedina ideja učinila bogatim.

B.: Kakova je to bila ideja?

A.: Oženio je bogatu udovicu.

x

Iskrena ljubav.

Jednomu čovjeku preko noći, dok je bio u slatkomu snu, javiše, da mu je umrla žena.

Teškom ga mukom probudiše, no on se okrene na drugu stranu, pa reče:

— Koliko li žalosti sjutra u jutro za mene, kada se probudim. x

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik Jednostavna riječ **7** helera, sa masnim slovima **14** helera.

: MALI OGLASI :

PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik Jednostavna riječ **7** helera, sa masnim slovima **14** helera.

Knjižara „Napredak"
Beograd

ĆIRILICOM ŠTAMPANE

Dr. M. Savičević, Venerične bolesti	6·—
Ko se sme ženiti	1·50
Javne ženske	5·—
Našim sinovima, kada budu imali 18 godina	2·—
Sifilis 1176-XVI	2·—

ZUBNI-ATELJE
J. SIDVERCA
DIPLOMIRANI DENTIST
Beograd, Kralj Milana ul. 57, specijalista za vještačke zube u zlatu i kaučuku po najboljoj amerikanskoj metodi. Izrada solidna. Materijal najbolje kakvoće. Prima od 8—12 i 2—6 sati po podne. 1045

Kupovine i prodaje.

Strikaće mašine
za čarape, kapute, svitere i t. d. prodaje i kupuje
Milan Tolmačev,
Budimpešta
IV. Szerb-u. 9II-15.
A 3114-2

Klavir (Stutzfliegel)
dobro očuvan, i jedan veliki pirotski ćilim 4·00×3·80 prodaje se. Upitati u administraciji ovoga lista pod znakom „Stutzflügel 1081". 37929-2

Prodaje se:
1 zimski kaput, 1 ogrtač, 1 žaket sa prslukom i 2 turska jastučeta. Vidjeti se može svako po podne, Lomina ulica 57. 37931-2

Kupujem
kuću sa baščom i oranicom u blizini varoši ili kuću u samoj varoši u Srijemu, Srbiji ili Bosni, sa podrobnim opisom, u cijeni od 10 do 20 hiljada kruna. Ponude upravi ovoga lista pod „G. J. 1071". A-3179-2

Ko ima
ženskog i muškog veša,
čaršava i t. d. na prodaju, a želi dobiti dobru cijenu, neka se samo jednom dopisnom kartom obrati sa tačnom adresom na Birčaninovu ulicu br. 20. 37714-2

Boje — farbe
za tkanine, teget, crne i ostale dobio sam. Prodaja na više i na malo. Izrael Arueti, Knez Mihajlova 45. 37819-2

Pažnja fotografi!
Jedan sasvim nov aparat Dopelastigmat „Ica" 13×18 sa svima prinadležnostima, prodaje se. Može se vidjeti u fotografskoj radnji Elektroglobus Mandilović (Terazije) Kralj Milanova ulica 7. 37834-2

SLAMNIH ŠEŠIRA
(seljačkih i gradjanskih žiradi) za ljetnju sezonu imamo na prodaju na veliko **Migrić, Novaković i Stefanović,** Knez Mihajlova 42. 37830-2

Dva aparata za hladjenje.
Jedan veći i jedan manji, dobro očuvani za domaće upotrebe ili restoracije, prodaju se odmah, kod Juliusa Radmilovića limara, Vidinska 15. 37899-2

Na prodaju
jedan par novoga odijela,
dva zimska kaputa starija, salonski kaput i cipele polovne. Hadži Melentija ulica 5 Karadjordjev spomenik. Draga Lackova. 37906-2

Prodaje se
jedna nova šivača mašina
„Original Viktoria" i jedan dvokrilni orman. Može se vidjeti od 11—12 sati prije podne: Makedonska ulica 33. 37909-2

Na prodaju
dva fina gredenca i dva šporeta, veliki i mali, i nekoliko stolova. Obratiti se u radnji Knez Mihailova ul. br. 22. 37900-2

Šivaču mašinu
u dobrome stanju kupujem. Ponude slati na adresu Milinković, Zemun, Gospodska ulica 4. 37917-2

Trgovinu Jovanu Bene
Saborna ulica 62
rasprodaje veliku partiju zelene galice i slamnatih šešira. Preporučuje se trgovcima iz unutrašnjosti. Cijene su umjerene. 37921-2

Prodaje se:
30000 cigle, crepa, vrata, prozora, letava, dasaka i t. d. Upitati: Ratarska ulica 54. 37919-2

Namještenja.

Trebam 2 služavke
za vinograd na Topčiderskom brdu. Mogu stupiti odmah. Plata dobra. Mjesto stalno. Obratiti se administraciji ovoga lista pod „Služavka 1038". 37531-3

Traži se
ženska za kuhanje.
Može stupiti odmah. Kolarčeva ulica 9. 37918-3

Potreban je
jedan učenik-šegrt
iz bolje kuće gvozdjarskoj trgovini Dragomira Zdravkovića, Beograd Donja ulica 49. 37859-3

Frizerske pomoćnike i učenike
trebam odmah. Zarada na parče ili pod platu.
Najveći frizerski salon za gospodu i dame, Petra Jakovljevića, Beograd, Terazije, Balkanska ul. br. 2. 37890-3

Vrijedne djevojčice
od 12—16 god, uz dobru zaradu mogu stupiti odmah u **fabrici kesa,** Kosmajska ulica 28. 37768-3

Prodavačicu
iz bolje kuće treba delikatesna radnja D. G. Pavlovića, Beograd, Knjaza Mihaila ulica 3. 37927-3

Šegrta
iz unutrašnjosti treba delikatesna radnja D. G. Pavlovića Beograd, Knjaza Mihajla 3. 37926-3

Stanovi.

Stan za samca
od 1 ili dve sobe s namještajem, električnim osvjetljenjem, izdaje se u Balkanskoj ulici broj 23, gornji sprat. 37889-4

Soba
lijepo namještena, sa dva kreveta, zasebnim ulazom i električnim osvjetlenjem. Upitati Pop Lukina ulica 4. 37920-4

Tražim i dobro plaćam
stan od dvije sobe
sa upotrebom klavira, u sredini varoši. Ponude slati administraciji pod „Stan 1082". 37932-4

Razno.

Klavir
se traži pod kiriju. Upitati u upravi lista pod „Klavir 1078". 37871-5

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Geneva. Moj sinovac Milija Stanković vojnik, 4 eskadron IV konjički puk, nije mi se javio više od 8 mjeseci, te sam u velikoj brizi za njim. Molim vas izvjestite me, šta je s njim. Unaprijed blagodaran Živko Stanković, Železnik, srez Vračar, Beograd. 37891-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Moj sin Mileta Radivojević-Milosavljević, obveznik XIII. puka, iz sela Bugarica kod Kosovske Mitrovice, otišao je sa srpskom vojskom. Ne znam šta je s njim, gdje je i je li u životu. Molim za izvještaj preko gdje Sofije Branković, Knez Mihajla ulica 31, Kosov. Mitrovica. Majka Miletina.

Moj sin Janićije Stojanović, kao obveznik, rodom iz Lauša, zarobljen je ili je poginuo, ne znam. U njemu sam izgubila hranioca i inače sam u velikoj bijedi, pa molim za novčanu pomoć preko gospodje Sofije Branković, Mitrovica a K. Knez Mihajla ulica 31. Unaprijed blagodarna Cveta Stojanović, iz Lauše. A 3139-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim vas izvjestite me, da li je zdrav moj sin Milorad Kostić, magacioner provijant slagališta šumadijske divizije I. poziva. U isto vrijeme molim dostavite mu dolnje. Unaprijed blagodaran. Milojko Gj. Kostić, trgovac, Rača Kragujevačka.

Dragi sine Milorade! Zdravi smo sa svima našima, a to i tebi želimo. Od tebe kartu nemamo već od decembra prošle godine, pa smo u strašnoj brizi. Molimo te nadji načina, te nam češće piši. Za to ne brini ništa. Sa radnjom dobro ide. Milanka je hvala Bogu zdrava i velika, svakog te časa spominje. Ona nam olakšava ove teške dane. Piši nam preko poznatih u Švajcarskoj. Toplo te pozdravljamo, tvoja majka Rosa, Milanka šalje tatici mnogo poljubaca, tvoj otac Milojko Kostić, Rača. 37895-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim, da me izvjestite o mome ocu **Simi Pavloviću,** dopunska baterija, pošta 999, koji se ne javlja već devet mjeseci, pa smo u brizi za njim.

Dostavite, da sa zdravljem nismo najbolje, i neka novce uredno šalje svakog mjeseca, jer ni od kuda nemamo pomoći. Neka se često javlja preko „Beogradskih Novina", a isto opominjem **Slavka Djordjevića,** da se češće javlja svojoj majci i braći, jer su u brizi za njim. Vami unaprijed blagodarimo, a oca i Slavka mnogo pozdravljamo mama i kći Vera S. Pavlović, ulica Visoki Stevan 24, Beograd. 37914-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim dostavite direkciji željeznica slijedeće:

Meni je do sada poslato 7 pošiljaka na adresu Dragoljub Mitić, skretničar pasuljanski i jedna na adresu Dragoljub Mutić, čuvar pruge. Šest pošiljaka treba da primim od Jefte Popovića, a dvije od Miše Nikolića, ali mi oni ne daju zbog neispravne adrese. Ja sam jedini bio skretničar pasuljanski od 1912. godine pa sve do evakuacije, i drugi Dragoljub Mutić ne postoji u željezničkoj službi. Zato ja imam pravo na sve ove pošiljke. Do danas nisam bio na ovoj već na bugarskoj teritoriji, te nisam ni tražio ovu ispravku. Molim vas naredite g. Popoviću i g. Nikoliću, da meni moje pošiljke isplati, jer sam u oskudici i jer je ovde u jednim pošiljkama pogreška u prezimenu, a u drugima u imenu. S poštovanjem **Dragutin Mutić,** skretničar pasuljanski, Smederevo, Geraj strasse 21. 37912-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Gasse 3545 M. B. Molim za izvještaj o mome bratu Miloša Kraljeviću, vojniku I poziva drinskog artiljeriskog puka, broj pošte 315, koji se nalazi sa srpskom vojskom, a koji se nije javio još od decembra 1917 godine, pa smo u brizi majka i ja. Oglas poslati preko Beogradskih Novina. Troškove će priznati uz blagodarnost, brat Staniša Kraljević, opančar iz Valjeva. 37873-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Moj sin Milenko Andrejević, rodom iz Ripnja, okruga beogradskog, otišao je od kuće kao posljednji regrut, kad se srpska vojska povlačila, i od toga doba do danas ne znam ništa o njemu. Molim zauzmite se, te me izvjestite, je li moj sin živ ili nije, ja ću vam biti mnogo blagodarna. Krunija Andrejević, iz Ripnja, okr. beogradski. 37907-8

Svakoga prijatelja i brata molim za izvještaj, da li je živ i gdje se nalazi moj djever **Vitomir Andrić** iz **Sakulje,** okr. beogradskog, zarobljenik bugarski, koji je u Sofiji bio u bolnici, XIII edagog, Nr. 209, jer se davno nije svojima javio, pa mnogo brinemo. Blagodarna Darinka Andrejić, iz Sakulje, okruga beogradskog. 37896-8

Jovanu Premoviću, Geneva, da dostavi Momiru Korunoviću arhitektu, rez. kapetanu, Solun. Molim izvjestite me za ove: Svetolika Jakovljevića, Milutina Miloševića, Aleksu Grujića, I. četa, II. bataljon, 13. puk novo obrazovani i ostale Glogovčane iz istoga puka, timočke divizije, jer ovi se gornji nikako ne javljaju. Takodje šta je sa Mladenom i Radivojem, bračom Gvozdena Jefremovića, iz Glogovca. Vaši su zdravi kod kuće. Karte i novac dobila sam. Bisa Nikolić, Ribarerstr. 13, Jagodina. 37915-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim poradite, da mi se pošalje invalida ili ma kakva pomoć. Moj muž Živojin Živković, redov I čete, I bataljona, XI puka II poziva šumadijske divizije, poginuo je na bugarskoj granici 28. oktobra 1915. godine na Kosančiću, a mene, majku i dijete ostavio u oskudici. Za cijelo ovo vrijeme dobila sam u pomoć K. 93. Moli vas i unaprijed zahvaljuje vam Živka Živ. Živkovića, Ratari, Palanka Smederevska. 37898-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Dolje potpisani moli, da pošaljete izvještaj o slijedećima: Stevanu Milovana Bogdanovića, 3. četa, II. bataljon, VIII. puk II. poziva: Spasoju Milovana Nikosavića, komordžiju X. kombinovanog puka, II. bataljona, III. poziva dunavske divizije; Milanu Miloša Bogdanovića, II. četa, V. kombinovani bataljon VIII. puka, I. poziva i o Milovanu Živka Ćosića, 3. četa, II. bataljon, VIII. puk II. poziva, jer se do danas nisu nikako javili. Za dobrotu unaprijed blagodari Milovan Nikosavić, zemlj. Iz Azanje, pošta Palanka (Smederevo). 37897-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim izvjestite me o mome mužu Vladimiru Miliću, kondukteru željezničke direkcije. Nije se javio 10 mjeseci. Ja sam u velikoj brizi za njim. Izvjestite me preko Beogradskih Novina. Vami ostajem blagodarna. Vandjelka Milić, Miletićeva ulica 18, Beograd. 37894-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim da novac, koji se preko srpskog Crvenog Krsta šalje za gospodjicu Maru Muanovićevu, praktikanta državnog računovodstva, ne šalje na Mačedonsku 30, već na moju adresu. Milica Stanarevićeva, Uska 24, (ugao Ratarske). 37902-8

Jovanu Premoviću, Geneva, za Jovana Mijatovića, trgovca, Casse M. B. 3064. Izvinite na dosadi, ali nužno je. Ne znam, da li ste dobili izvještaj o mome sinu Žarku, koji ste mi obećali poslati. Ovdje se govori, da on nije živ. Zato vas molim nadjite puta i načina te saznajte, da li je živ. On je bio pisar drinske rezervne vojne bolnice u Valjevu, Nadalje o Žarku Pavloviću, svršenom bogoslovu, o Branku i Radovanu ne znam već 9 mjeseci. Molim vas postarajte se, te me izvjestite i za njih, i javite im, da mi slike pošalju. Molim vas kao Boga za ovu uslugu, na šta ću vam biti vječito blagodarna. Anka Pavlović, Kosančića Venac br. 2, Beograd. 37916-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim poradite kod srpskog crvenog krsta u Ženevi, da se grješka, koja je učinjena u adresi prilikom poslate mi pomoći, ispravi. Pošiljka glasi na Janka Cemovića, Vojvode Bogdana 16, a treba da bude Janko Cenić, Vojvode Bogdana 16 (sada Slepa ulica 16), jer mi je nemoguće uslijed pogrješne adrese novac primiti. Poštuje vas Janko Cenić, Slepa ulica br. 16, Beograd. 37995-8

G. Budimović, Kruševac

Jovanu Premoviću, Geneva. Izvjestite moga oca Milana Dojića, komordžiju 12. puka, 3. četa, I bataljon, da smo kod kuće svi živi i zdravi: žena Jegda, Dragutin, Kristina, Danica i Jordanka, Molimo da nam se javiš, traži novac od g. Dr. Danila Katića, koliko ti treba, a ja ću gospodji Katici dati ovdje. Dragutin. B. 1294

R. Schiefner, Kragujevac

Jovanu Premoviću, Geneva. Moj otac Vladimir Jovanović, pješadijski narednik, pošta br. 16, nije se javio već jedanaest mjeseci, i zato vas molim, da me izvjestite šta je sa njim. Blagodari Ljubica Stonojević, Kneževa 18. Kragujevac. Sch 105-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim da nas izvjestite odmah, da li je živ Miloš Ilić, nadzornik u fabrici, pošta 333/3, jer smo čuli da je umro u Solunu. Blagodarna Milenija Ilić, Lepenička 29, Kragujevac. Sch 106-8

Pretplaćujte se na Beogradske Novine.

Prvo c. kralj. povlašćeno dunavsko parobrod. društvo.

Red plovidbe mjestnog parobroda
izmedju
ZEMUNA I PANCSOVA
— (za putnike, robu i povlaku šlepova.) —
Važi od 23. svibnja 1918. do dalje naredbe.

DNEVNO

Iz	Za		
Zemuna	Pancsova	U podne u 12 sati	Po podne u 8 sati
Pancsova	Zemun	Prije podne u 5½ sati	Po podne u 3 sata

Primjedba. U Tamiš ulaze i izlaze brodovi samo onda, ako to stanje vode i vrijeme dopušta.

U ovome redu plovidbe navedeno vrijeme označuje najraniji odlazak i dolazak parobroda.

Cijene vožnja izmedju Zemuna-Pancsova ili obratno: I. mjesto 240 fil., II. mjesto 160 filira po osobi i jednu vožnju. Povratne karte sa valjanošću kroz 3 dana: I mjesto 340 fil., II mjesto 220 fil. po osobi i jednu vožnju onamo i natrag.

Pristojbe za prtljag izmedju Zemuna-Pancsova ili obratno: Za putnu prtljagu preko 12 kg. ubire se za svakih početnih 10 kg. pristojba od 20 filira, ter pisarska pristojba i biljegovina za predatnicu od 30 i 20 filira po predatnici. Najmanja pristojba za jednu pošiljku prtljaga iznaša K 1·— isključivo pisarsku pristojbu i biljegovinu za predatnicu.

3.) **Roba,** koju putnici sami sa sobom nose kao: povrće, zelen, voće i t, d. u košarama, putanjama, vrećama i t. d. živa perad u košarama, gajbama, sanducima i t. d. (i embalaža takovih pošiljaka) u pojedinačnoj težini od preko 12 kgr. do najviše 30 kgr., nadalje više od **jednog** putnika ponešena komada gore navedenih vrsta robe u pojedinačnoj težini ispod 12 kgr. do najviše 30 kgr., preuzimaju se na otpremu uz otpremnicu bez vaganja sa sniženom pristojbom od 50 filira za jedan komad.

Biljegovna pristojba od 20 filira za otpremnicu zaračuna se posebno.

Roba u pojedinačnoj težini od preko 30 kgr., odnosno više jednom putniku pripadajućih komada, čija ukupna težina iznaša više od 30 kgr., preuzima se na otpremu do dalje naredbe na temelju ustanova lokalnog robnog tarifa, valjanog počam od 1. travnja 1918. samo kao brzovoz, te se za istu ubiru tarifalne brzovozne stavke.

4.) **Pošiljke životnih namirnica,** koje putnici sami za sobom nose u težini od preko 30 kgr. do najviše 100 kgr., nadalje više od jednog putnika ponijetih takovih pošiljaka u pojedinačnoj težini do 30 kgr. ali u ukupnoj težini od najviše 100 kgr. preuzimaju se na otpremu uz otpremnice za živež, te se plaća za komad

u težini od 31 do 50 kgr.	80 filira
„ „ „ 51 „ 100 „	150 „

Biljegovna pristojba od 20 filira za otpremnicu zaračunava se zasebno.

Pošiljke životnih namirnica u pojedinačnoj težini od preko 100 kgr., ter više pošiljaka živeža, koje su vlasnost jednog putnika u ukupnoj težini od preko 100 kgr. preuzimaju se na otpremu do dalje odredbe samo kao brzovoz prema ustanovama lokalnog robnog tarifa od 1. travnja 1918. uz ubiranje tarifalnih brzovoznih stavaka.

Za utovarivanje, istovarivanje i čuvanje gore pod 3 i 4 navedenih pošiljaka imaju se p. n. putnici sami pobrinuti.

Trgovačka roba otprema se u mjestnom prometu Zemun-Pancsova i obratno do dalje odredbe prema ustanovama lokalnog robnog tarifa od 1. travnja 1918. samo kao brzovoz uz ubiranje tarifalnih brzovoznih stavaka.

Izvadak iz društvenog pravilnika.

Zakašnjenje ili izostanje pojedinih vožnja ne daje nikakovih prava na odštetu prema upravi.

Za željezničke i parobrodarske veze ne jamči uprava.

Zemun, mjeseca svibnja 1918.

Glavna Agencija.

VINARSKA RADNJA
PANTE KOSTIĆA
MAKEDONSKA ULICA 12
DOBILA JE VEĆU KOLIČINU
DOMACEG VINA.
Preporučuje svojim kolegama a i privatnim kućama. Prodaja na veće i manje. Cijene umjerene.
Panta Kostić
37850

Obuće 1107
ženske muške i dečije.
Sandala, papuča, Blocketa, šnura i krema za obuću.
prodaje na tuce i na par
obućarska radnja **Miloša Savića,** Kolarčeva 10, Beograd.

LJETNJE POZORISTE
(HOTEL „TAKOVO")
TERAZIJE

Veliki junski
:: program ::
od 16.—30. juna

Predstave počinu u veče u **pola 9** sati.

VONG-TSJU-CING
nenadmašni kineski madjioničari i akrobati

GUSTAV WINDHOPP
na opšti zahtjev publike produžen mu je angažman, izvodi nov repertoar.

TOM JERSEY
izvodi umjetničke siluete sjenkom svojih ruku

EMILIE ROSÉ savršena vještakinja.

HELLENA BRANDT
pjevačica.

VORRYS veseli slikar. 1085

IZVANREDNO! **ODYS** IZVANREDNO!
SJAJNA AKCIJA! u svojim igrama. SJAJNA AKCIJA!

Oglašujte u „Beogradskim Novinama".

Srodnicima, prijateljima i poznanicima javljamo tužnu vijest, da je naša uzdanica, naš nikada nezaboravljeni jedini sin i brat

Manojlo-Maša A. Jeremić
pješadijski kapetan

ispustio svoju plemenitu dušu 7. juna u Davosu—Švajcarska, poslije teške bolesti u 30 godini svoga života, i sahranjen u Davoskom groblju.

Beograd, 25. juna 1918.

Stiška ulica broj 46.

Ožalošćeni i do smrti neutješni roditelji: Stana i Andrija A. Jeremić, činovnik opštine beogradske, sestra Ljubica, tetka Draginja, brat Vojislav Mihajlović, snaja Mica, ujak Anta Vasiljević, ujna Rosa, brat od ujaka Vlada Vasiljević, i ostala rodbina.

37892

Našem dragom i neprežaljenom

† Stevi M. Stojkoviću
bivšem novinaru

davaćemo polugodišnji pomen u subotu 29. juna u 10½ sati prije podne u crkvi Sv. Save na Savincu.

Hadži Gjerina ulica 15.

Beograd, 27. juna 1918. 37925

Ožalošćena porodica.

Naš mili i dobri

† ŽIVKO A. ŠOKORAC
član poreske uprave u penziji

ispustio je noćas svoju plemenitu dušu poslije dugoga i teškoga bolovanja.

Pogreb u petak 28. juna u 5 sati po podne. Opijelo u Vaznesenskoj crkvi.

Stan: Bregovita (Lomina) ulica 44.

Beograd, 27. juna 1918.

OŽALOŠĆENI:

supruga **Vajka;** sinovi: **Anta, Dragutin** i **Dušan;** kći **Marija;** sestra i brat: **Smilja M. Markovića** i **Kosta Petković,** penzionar.

37928

Sa velikim bolom u duši javljamo, da je naša mila kćerka, sestra i tetka:

† Draginja — Draga Stojić
učenica „Radničke škole"

umrla 27. maja ove godine poslije teškoga i dugoga bolovanja u svojoj 16 godini, a sahranjena je 28. maja u kraljevačkom groblju, ispraćena rodbinom, mnogobrojnim svojim drugaricama i našim prijateljima.

Izvještavajući svoje rodjake i prijatelje na strani o ovome našem teškom porodičnom udaru smatramo za svoju prijatnu dužnost izjaviti duboku zahvalnost: **gospodi ljekarima:** d-ru Gezi Šei, d-ru Milošu Ilomku i d-ru Petru Jovičiću na brižljivom liječenju i staranju, **gospodi sveštenicima** na činodjejstvu, a naročito gospodinu Hranislavu Kožetincu svešteniku, **„Pevačkoj družini"**, koja iz počasti pribivaše sprovodu pokojnice; našoj kumi: Paji Radivoja Todorovića; gospodjama: Darinki Milenka Mitrovića, Gvozdeniji Koste Janića, Dragi udovi Ninka Matića; gospodjicama: Darinki Pantelića, Darinki Petrović i Emiliji Nikolić, na naročitoj pažnji i uslugama ukazanim pokojnici; svima drugaricama pokojnice, koje su je do vječne kuće sa vijencima ispratile; mnogobrojnim gradjankama i gradjanima grada Kraljeva, koji u onako lijepom broju pokojnicu do vječne kuće ispratiše, a u toku sprovoda svoje radnje zatvoriše.

Neka je svakome najljepša hvala, koji ma čim doprineše, da nam se teški bol ublaži.

18. juna 1918. god. u Kraljevu. A 3180

Vječito ožalošćeni: majka Mira, otac Rista Stojić biv. kafedžija; sestre: Persida, Milica, Stanica i Slavka; braća: Petar, Radivoje, Dragoljub i Stojan; sestričina: Zagorka, i zet: Pavle Petrović opančar iz Gornjeg Milanovca.

Štampom car. i kralj. gubernijske štamparije u Beogradu.